

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 11. 2016
COM(2016) 761 final

2016/0376 (COD)

Návrh

**SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti**

(Text s významom pre EHP)

{ SWD(2016) 399 final}
{ SWD(2016) 401 final}
{ SWD(2016) 402 final}
{ SWD(2016) 403 final}
{ SWD(2016) 404 final}
{ SWD(2016) 405 final}
{ SWD(2016) 406 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Zásada prvoradosti energetickej efektívnosti je kľúčovým prvkom energetickej únie a tento návrh ju uvádza do praxe. Najlacnejšia, najčistejšia a najbezpečnejšia energia je tá, ktorá sa vôbec nespotrebuje. Energetickú efektívnosť treba považovať za samostatný zdroj energie. Ide o jeden z najhospodárnejších spôsobov podpory prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a tvorby rastu, zamestnanosti a investičných príležitostí.

Právny rámec Európskej únie bol vystavaný na celi energetickej efektívnosti do roku 2020 na úrovni 20 % – ten teraz treba prenastaviť na perspektívu roku 2030, keďže Európska rada sa v roku 2014 dohodla na celi aspoň 27 % do roku 2030, pričom tento cieľ sa má v roku 2020 preskúmať z hľadiska možnosti dosiahnutia 30 %, a Parlament vo svojom uznesení vyzýva na záväzný cieľ 40 %.

V tomto návrhu sa stanovuje záväzný 30 % cieľ v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030 na úrovni EÚ. Členské štáty aj investori tak budú mať dlhodobú perspektívu na plánovanie politík a investícií a prispôsobenie svojich stratégií z hľadiska energetickej efektívnosti. S podporou osobitných politík na únijnej, národnej a regionálnej úrovni tento cieľ prinesie Európe viacero podstatných výhod. V porovnaní s rokom 2005 predstavuje pokles konečnej spotreby energie o 17 %. Posilní hospodársky rast, čo povedie k nárastu HDP o zhruba 0,4 % (70 miliárd EUR). Zvýšená energetická efektívnosť pomôže konkurencieschopnosti európskych firiem, keďže obmedzí ich náklady, pričom sa očakáva, že cena elektriny pre domácnosti a priemyselných odberateľov poklesne v priemere zo 161 na 157 EUR/MWh. Vytvorí lokálne podnikateľské príležitosti a pracovné miesta – vo všetkých odvetviach, a najmä stavebníctve, sa do roku 2030 odhaduje vznik 400 000 nových pracovných miest aj vďaka zvýšenému dopytu po kvalifikovanej manuálnej práci. Budovy sú sektorom s najväčšou spotrebou energie v Európe – spotrebujú 40 % koncovej energie, takže cieľ efektívnosti na úrovni 30 % tu má veľký potenciál. V neposlednom rade by sa mali o 4,5 – 8,3 miliardy EUR znížiť náklady na boj proti znečisťovaniu a zdravotné výdavky a zároveň sa výrazne posilní energetická bezpečnosť, keďže dovoz plynu sa do roku 2030 zníži o 12 %.

V zmysle smernice o energetickej efektívnosti musia členské štáty zabezpečiť, aby dodávatelia a distribútori energie zvýšili svoje ročné úspory energie o 1,5 %. Táto požiadavka sa vykonáva formou povinných schém a alternatívnych opatrení, pričom ide o kľúčový prvok rámca EÚ v oblasti energetickej efektívnosti. Preukázalo sa, že výrazne stimuluje úspory konečnej energie, súkromné investície do energetickej efektívnosti a vzostup nových trhových aktérov. Vytvára politický tlak na energetickú efektívnosť a zároveň zvyšuje mieru obnovy budov, ako aj zavádzanie energeticky účinných spotrebičov a technológií. Táto politika je kľúčom k tomu, aby sa po roku 2020 mobilizovali potrebné súkromné investície a podnikateľské príležitosti pre spoločnosti EÚ, najmä malé a stredné podniky.

Návrh teda predlžuje platnosť záväzku úspor energie na obdobie po roku 2020, pričom zachováva mieru 1,5 %, ako aj možnosť využiť povinné schémy energetickej efektívnosti aj alternatívne opatrenia. Členské štáty tak majú naďalej plnú flexibilitu v tom, ako implementovať povinné úspory v závislosti od ich politického prostredia a trhových podmienok. Toto ustanovenie je zásadné pre dosahovanie cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy, keďže sa očakáva, že zhruba polovica dodatočných úspor potrebných na dosiahnutie cieľa 30 % v roku 2030 bude pochádzať práve z predĺženia jeho pôsobnosti aj po roku 2020.

S cieľom posilniť postavenie spotrebiteľov ako kľúčových aktérov na trhu s energiou Komisia navrhuje zlepšiť poskytovanie informácií o ich spotrebe energie na vykurovanie a chladenie, a zároveň posilniť ich práva z hľadiska merania a vyúčtovania tepelnej energie. Platí to najmä pre obyvateľov bytových domov. V záujme častejšieho poskytovania informácií sa zavádza povinnosť, aby merače tepla umožňovali diaľkový odpočet.

Návrh posilňuje sociálne aspekty energetickej efektívnosti, keďže pri príprave povinných schém energetickej efektívnosti a alternatívnych opatrení vyžaduje zohľadnenie energetickej chudoby. Zníženie účtov za energiu prinesie osobitných prospech najzraniteľnejším spotrebiteľom.

Tento návrh obsahuje len tie články smernice, ktoré sa musia aktualizovať s ohľadom na časový rámec do roku 2030, a ustanovenia o meraní a vyúčtovaní. S výnimkou technických zmien štandardného koeficientu v prílohe IV a delegovania v článku 22 zostávajú ostatné články smernice nezmenené.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami politiky**

Energetická efektívnosť a zásada jej prvoradosti sú ústredným prvkom stratégie energetickej únie. Návrh zefektívňuje a zjednodušuje existujúce ustanovenia, pričom posilňuje súlad s ostatnými prvkami balíka o čistej energii pre všetkých Európanov, najmä novým nariadením o riadení energetickej únie, novou štruktúrou trhu s elektrinou a aktualizáciou legislatívy o energii z obnoviteľných zdrojov.

Zároveň umožní, aby smernica o energetickej hospodárnosti budov naplnila svoj potenciál posilnením energetickej efektívnosti pri obnove budov. Dodávateľia a distribútori energie si často plnia povinnosť 1,5 % úspor vykonávaním opatrení energetickej efektívnosti v jednotlivých domácnostiach svojich zákazníkov. Pripojený pracovný dokument útvarov Komisie obsahuje príklady osvedčených postupov v oblasti energetickej efektívnosti z celej Únie¹.

Cieľové hodnoty energetickej efektívnosti sú spojené s cieľmi v oblasti klímy, a najmä s rozhodnutím o spoločnom úsilí², v ktorom sa stanovujú cieľové hodnoty zníženia emisií skleníkových plynov pre členské štáty. Politiky v oblasti energetickej efektívnosti výrazne zvyšujú využívanie energeticky úsporných technológií v budovách, priemysle a doprave. Opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti sú nákladovo efektívnym spôsobom, ako pomôcť členským štátom dosiahnuť ciele schémy obchodovania s emisiami³ a rozhodnutia o spoločnom úsilí, lebo podľa článku 7 smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby dosiahli skutočné úspory energie, a tým sa podnecuje prijímanie opatrení v oblasti energetickej efektívnosti v praxi.

¹ SWD (2016) 404.

² Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 406/2009/ES z 23. apríla 2009 o úsilí členských štátov znížiť emisie skleníkových plynov s cieľom splniť záväzky Spoločenstva týkajúce sa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2020 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32009D0406>.

³ Európska rada sa v rámci schémy obchodovania s emisiami („ETS“) dohodla na ciele znížiť emisie o 43 % v porovnaní s rokom 2005 a mimo ETS (vrátane rozhodnutia o spoločnom úsilí a oblasti LULUCF) na ciele znížiť do roku 2030 emisie o 30 % pod úroveň z roku 2005, ktorý sa má plniť prostredníctvom národných záväzných cieľov.

Navrhované zmeny ustanovení o meraní a vyúčtovaní posilnia spojitosť s právnymi predpismi o vnútornom trhu s energiou týkajúcimi sa elektriny a podporia ďalšie iniciatívy energetickej únie: stratégiu vykurovania a chladenia⁴ a nový prístup s dôrazom na spotrebiteľov energie.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh je založený na článku 194 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý je právnym základom pre opatrenia v oblasti energetiky. Zároveň je aj právnym základom pre smernicu 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, ktorá sa týmto návrhom mení. Keďže zmluva obsahuje konkrétny právny základ pre energetiku, je vhodné použiť ho.

• Subsidiarita

Nástroje týkajúce sa energetickej efektívnosti prijaté na úrovni EÚ odzrkadľujú rastúci význam energie ako politického a hospodárskeho problému a jej úzke prepojenie s oblasťami politiky bezpečnosti dodávok energie, zmeny klímy, udržateľnosti, vnútorného trhu a hospodárskeho rozvoja. Vzhľadom na trhové a regulačné zlyhania sa nezrealizuje mnoho nákladovo efektívnych investícií do energetickej efektívnosti, čo v roku 2030 povedie k úrovni spotreby energie, ktorá nie je v súlade s dohodou Európskej rady z októbra 2014. Ciele energetickej efektívnosti nebolo doteraz možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, a preto je potrebné opatrenie na úrovni Únie s cieľom uľahčiť a podporiť vykonávanie činností na vnútroštátnej úrovni. Zásada subsidiarity je dodržaná, lebo členské štáty budú mať naďalej rovnakú pružnosť z hľadiska výberu kombinácie politik a svojho prístupu k dosahovaniu požadovaných úspor do roku 2030, a to aj v súvislosti s jednotlivými fázami dosahovania úspor.

• Proporcionalita

V súlade so zásadou proporcionality navrhované zmeny neprekračujú rámec nevyhnutný na dosiahnutie stanovených cieľov. Navrhované zmeny súčasného legislatívneho rámca ho prispôbia časovému výhľadu do roku 2030 a zlepšia jeho zrozumiteľnosť a funkčnosť. Uprednostňovaná možnosť pre článok 7 na základe posúdenia neprekročí rámec nevyhnutný na dosiahnutie cieľov (požiadavky na úspory do roku 2030). V posúdení vplyvu sa uvádza, prečo je vhodné zachovať rovnakú mieru 1,5 % ročne aj v novom období (2021 – 2030).

Rozsah prvkov navrhovaných v jednotlivých možnostiach je obmedzený na tie aspekty, ktoré si vyžadujú konanie Únie (stanovenie požiadaviek na úspory a vytvorenie rámca, ktorý zabezpečí dôveryhodné dosiahnutie týchto úspor).

Zmeny zamerané na zjednodušenie a zvýšenie zrozumiteľnosti uľahčia členským štátom vykonávanie ustanovení a plnenie požiadaviek na úspory energie.

Nie je pravdepodobné, že by zmeny článkov 9 – 11 významne ovplyvnili to, ako členské štáty v súčasnosti plnia povinnosti súvisiace s meraním a vyúčtovaním pre spotrebiteľov energie. Stanovili sa aj vhodné lehoty pre povinnosti súvisiace so zariadeniami s diaľkovým odpočtom.

• Výber nástroja

⁴ COM(2016) 51 final, 16.2.2016.

Keďže týmto návrhom sa mení existujúca smernica, vhodným nástrojom je smernica, ktorou sa mení pôvodná smernica.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Dňa 4. novembra 2015 sa začala verejná konzultácia s cieľom získať spätnú väzbu a informácie od zainteresovaných strán. V súlade s osvedčeným postupom sa odpovede na prieskum prijímali viac ako 12 týždňov.

V on-line prieskume bolo prijatých 332 odpovedí a na funkčnú e-mailovú adresu prišlo ďalších 69 dokumentov, ktoré dopĺňali alebo nahrádzali odpovede na prieskum. Najviac príspevkov predložili priemyselné združenia (140), súkromné spoločnosti (47) a mimovládne organizácie (33). Príspevky poslalo celkovo 19 ústredných orgánov verejnej moci, z ktorých 18 bolo z EÚ a Nórska. Spomedzi 18 ústredných orgánov verejnej moci z EÚ si 3 želali zostať v anonymite. Zvyšných 15 bolo z Belgicka, Českej republiky, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Holandska, Chorvátska, Maďarska, Litvy, Lotyšska, Rakúska, zo Slovenska, Spojeného kráľovstva a Švédska.

Cielenejšia konzultácia s členskými štátmi sa uskutočnila na schôdzi Výboru pre smernicu o energetickej efektívnosti 2. februára 2016 a schôdzi pre zladené konania 17. – 18. marca 2016.

Ďalšie informácie od zainteresovaných strán sa získali na tematických seminároch zameraných najmä na monitorovanie a overovanie (3. februára 2016) a obchodovanie s úsporami energie podľa článku 7 (29. februára 2016).

Dňa 14. marca 2016 sa uskutočnilo osobitné podujatie pre zainteresované strany o možnostiach politiky, pričom výsledky týchto diskusií sa uplatnili v procese posúdenia vplyvu (pozri závery ďalej). Toto podujatie s 282 účastníkmi z európskeho priemyslu, organizácií občianskej spoločnosti a členských štátov sa organizovalo aj s cieľom diskutovať o ciele do roku 2030. Väčšina zainteresovaných strán, ktoré sa vyjadrili, podporila cieľ až 40 % do roku 2030, nedospeli však ku konečnému názoru na to, či tento cieľ má byť záväzný.

• Získavanie a využívanie expertízy

Externým zhotoviteľom sa zadali tieto štúdie:

- záverečná správa hodnotiaca vykonávanie článku 7 smernice o energetickej efektívnosti, Ricardo-AEA/CE Delft,
- návrh záverečnej správy o posúdení nákladov a prínosov povinných schém energetickej efektívnosti, RAP,
- analýza na účely posúdenia vplyvu článku 7 smernice o energetickej efektívnosti, Ricardo-AEA/CE Delft (v rámci 3. hodnotiacej štúdie týkajúcej sa článku 7),
- štúdia s názvom „Analysis of good practices and development of guidelines for accurate and fair allocation of costs for individual consumption of heating, cooling and domestic hot water in multi-apartment and multi-purpose buildings to support the implementation of relevant provisions of the Articles 9-11 of the Directive 2012/27/EU on energy efficiency“ (Analýza osvedčených postupov a tvorby usmernení na účely presného a spravodlivého rozdelenia nákladov na individuálnu

spotrebu kúrenia, chladenia a teplej úžitkovej vody v bytových domoch a viacúčelových budovách na podporu vykonávania príslušných ustanovení článkov 9 – 11 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti) od spoločnosti Empirica.

V prípade zmien článkov 1 a 3 sa použil model energetického systému PRIMES od Národnej technickej univerzity v Aténach (NTUA). Pri makroekonomickom modelovaní a analýze sa okrem toho použila expertíza organizácií NTUA, Cambridge Econometrics a Ernst and Young.

- **Posúdenie vplyvu**

Posudzovali sa tieto možnosti:

Pokiaľ ide o úroveň cieľa, posudzovalo sa zníženie primárnej energetickej spotreby o 27, 30, 33, 35 a 40 % v porovnaní s východiskovou hodnotou v roku 2007. Z hľadiska formulácie cieľa sa posudzovala primárna a/alebo konečná spotreba energie, ako aj cieľová hodnota úspory alebo energetickej náročnosti. Pokiaľ ide o charakter cieľa, posudzovali sa tieto možnosti:

- možnosť 1: indikatívne ciele na úrovni EÚ a jednotlivých štátov,
- možnosť 2: záväzný cieľ na úrovni EÚ,
- možnosť 3: záväzné ciele na úrovni členských štátov.

Pre článok 7:

- Možnosť 1: žiadne opatrenie na úrovni EÚ – pokračovalo by sa v usmerňovaní o regulačnom rámci a presadzovaní do roku 2020;
- Možnosť 2: predĺženie pôsobnosti článku 7 do roku 2030;
- Možnosť 3: predĺženie pôsobnosti článku 7 do roku 2030, jeho zjednodušenie a aktualizácia;
- Možnosť 4: predĺženie pôsobnosti článku 7 do roku 2030, zvýšenie miery úspor.

Pre články 9 – 11:

- Možnosť 1: posilnené vykonávanie a ďalšie usmernenia (nelegislatívna možnosť),
- Možnosť 2: objasnenie a aktualizácia vrátane konsolidácie určitých ustanovení na posilnenie spojitosti s právnymi predpismi o vnútornom trhu s energiou.

V rámci posúdenia vplyvu sa všetky možnosti vyhodnotili a porovnali so základným scenárom a medzi sebou navzájom. Z posúdenia vyplýva, že miera energetickej efektívnosti nad 27 % v roku 2030 by mala vyšší prínos z hľadiska tvorby pracovných miest a hospodárskeho rastu, bezpečnosti dodávok energie, zníženia emisií skleníkových plynov, zdravia a životného prostredia. Na základe tejto viacrozmernej analýzy bolo prijaté politické rozhodnutie o záväznom celi energetickej efektívnosti na úrovni 30 %. Na základe analýzy sa pre článok 7 uprednostňuje možnosť 3 a pre články 9 – 11 možnosť 2, lebo ide o najúčinnnejšie a najefektívnejšie prostriedky na dosiahnutie želaných cieľov a sú v súlade s ostatnými politikami EÚ v oblasti energetiky.

Predĺženie pôsobnosti článku 7 do roku 2030 v rámci uprednostňovanej možnosti pomôže znížiť spotrebu energie a emisie CO₂, a zároveň povedie k zlepšeniu kvality ovzdušia.

Z hľadiska sociálneho vplyvu by uprednostňovaná možnosť mala kladný vplyv na zamestnanosť: preskúmanie viac než 20 štúdií viedlo k záveru, že každými 1,2 milióna EUR

vynaloženými na energetickú efektívnosť sa priamo podporí približne 23 pracovných miest v odvetví energetickej efektívnosti. Pri použití tohto pomeru na celkové výdavky energetických spoločností napríklad v Rakúsku, Dánsku, vo Francúzsku, v Taliansku a Spojenom kráľovstve a za predpokladu pákového faktora 2 to znamená, že povinné schémy energetickej efektívnosti v týchto krajinách podporujú až 100 000 pracovných miest. Očakáva sa aj kladný vplyv na „energeticky chudobných“: v štúdii pre Európsku investičnú banku z roku 2013 sa zistilo, že zníženie účtov za palivo prostredníctvom opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti by mohlo zmierniť energetickú chudobu a pomôcť vyriešiť problémy spojené s nerovnosťou a so sociálnym vylúčením.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Návrh neoslobodzuje mikropodniky, ale smernica obsahuje osobitné ustanovenia pre malé a stredné podniky (MSP), ktoré nepodliehajú povinnosti vykonávať každé štyri roky energetický audit. Od členských štátov sa vyžaduje zriadenie programov, ktorými budú nabádať MSP, aby absolvovali energetické audity, a môžu zaviesť podporné schémy na pokrytie nákladov na tieto energetické audity.

Povinnosť úspor energie stanovená v článku 7 smernice sa do praxe často premieta množstvom opatrení na úsporu energie malého rozsahu, a to najmä v súvislosti s obnovou budov. MSP, napríklad malé stavebné firmy, z týchto podnikateľských príležitostí profitujú a predĺženie uplatňovania článku 7 za jeho súčasnú hranicu roku 2020 až do roku 2030 by umožnilo pokračovanie tohto pozitívneho vplyvu. Rozmach zmlúv o energetickej efektívnosti viedol k tomu, že dodávatelia energie využívajú spoločnosti poskytujúce energetické služby, čo sú často MSP.

Komisia v roku 2016 uskutočnila kontrolu vhodnosti pre odvetvie stavebníctva v oblasti politik vnútorného trhu a energetickej efektívnosti, pričom zistila, že právne predpisy EÚ v oblasti energetickej efektívnosti majú na odvetvie stavebníctva celkovo kladný vplyv a vedú k väčšiemu množstvu podnikateľských príležitostí spojených s energeticky efektívnou obnovou budov.

Navrhovanými zmenami v meraní a vyúčtovaní pre spotrebiteľov energie sa objasnia a aktualizujú súčasné ustanovenia tak, aby zohľadňovali rozvoj a výhody zariadení na diaľkové meranie spotreby tepla a zlepšili informácie o vlastnej spotrebe energie, ako aj ich frekvenciu.

Navrhovanými zmenami smernice sa zjednoduší a objasní vykonávanie pre členské štáty a v rámci možností sa minimalizuje prekrývanie s inými právnymi predpismi a politikami v oblasti energetiky.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Týmto návrhom sa mení existujúca smernica o energetickej efektívnosti, a hoci sa predlžuje časová pôsobnosť požiadaviek, neočakáva sa, že to bude viesť k významným dodatočným rozpočtovým alebo administratívnym nákladom pre verejné orgány v členských štátoch, keďže už majú zavedené príslušné opatrenia a vytvorené štruktúry. Vo väčšine prípadov sa náklady spojené s opatreniami podľa povinných schém energetickej efektívnosti prenášajú na koncových odberateľov, ktorí však profitujú z nižších účtov za energiu v dôsledku nižšej spotreby energie.

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Návrhom sa nemenia súčasné povinnosti členských štátov týkajúce sa podávania správ. Legislatívnym návrhom o riadení energetickej únie sa zabezpečí zriadenie transparentného a spoľahlivého systému plánovania, podávania správ a monitorovania na základe integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy a správ o pokroku od členských štátov, v ktorých sa bude pravidelne posudzovať vykonávanie vnútroštátnych plánov. Tým sa zníži administratívna záťaž členských štátov, Komisia však bude môcť naďalej monitorovať ich pokrok v plnení cieľov v oblasti energetickej efektívnosti a celkového cieľa EÚ. Ukazovatele úspechu v súlade s uprednostňovanou možnosťou po prijatí návrhu budú:

- správna transpozícia a vykonávanie zmien v smernici,
- väčší pokrok v plnení národných a únijných cieľov v oblasti energetickej efektívnosti,
- viac informácií dostupných pre spotrebiteľov o ich spotrebe tepelnej energie,
- nižšia administratívna záťaž členských štátov a kvalitnejšie správy o opatreniach a úsporách členských štátov.

Jednou z navrhovaných zmien smernice sa dopĺňa požiadavka, aby Komisia vykonala celkové preskúmanie smernice do 28. februára 2024. Existujúce usmernenia k článku 7⁵ a článkom 9 – 11⁶ sa aktualizujú tak, aby odzrkadľovali zmeny vykonané týmto návrhom.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Články 1 a 3 smernice sa menia doplnením záväzného cieľa Únie v oblasti energetickej efektívnosti do roku 2030 na úrovni 30 %.

Pre členské štáty sa záväzné národné ciele nestanovujú, ale vo svojich integrovaných národných plánoch v oblasti energetiky a klímy oznámia indikatívne národné príspevky k energetickej efektívnosti na rok 2030. Komisia vyhodnotí indikatívne národné príspevky k energetickej efektívnosti na rok 2030 a stanoví postup na zabezpečenie, aby ich súčet zodpovedal cieľu Únie v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030 v legislatívnom návrhu o riadení energetickej únie. Komisia takisto vyhodnotí pokrok v dosahovaní cieľa energetickej efektívnosti na rok 2030 a navrhne dodatočné opatrenia, ak Únia nebude na dobrej ceste k dosiahnutiu tejto hodnoty. V tejto súvislosti bude mať kľúčový význam posúdenie spoločného pokroku pri plnení integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy, ktoré bude vykonávať Komisia. Pravidelné hodnotenie pokroku členských štátov i Únie ako celku v dosahovaní cieľov na rok 2030 zo strany Komisie je zakotvené aj v legislatívnom návrhu o riadení energetickej únie.

Článok 4, podľa ktorého musia členské štáty zaviesť dlhodobé stratégie na mobilizáciu investícií do obnovy svojho vnútroštátneho fondu budov, sa z tejto smernice vypustí a doplní sa do smernice o energetickej hospodárnosti budov, kde sa viac hodí vzhľadom na iniciatívu inteligentného financovania inteligentných budov, dlhodobé plánovanie budov s takmer nulovou potrebou energie a cieľ dekarbonizácie budov.

⁵ SWD(2013) 451 final,

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013SC0451&from=EN>

⁶ SWD(2013) 48 final,

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013SC0448&from=EN>

Článok 7 sa mení tak, aby sa povinné obdobie predĺžilo aj po roku 2020 až do roku 2030 a aby sa jasne stanovilo, že členské štáty môžu požadované úspory energie dosiahnuť povinnými schémami energetickej efektívnosti, alternatívnymi opatreniami alebo kombináciou týchto dvoch prístupov. Členské štáty budú môcť do určitej miery zohľadniť inštaláciu nových technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na budovy alebo do nich. Mení sa aj príloha V s cieľom zjednodušiť spôsob výpočtu úspor energie a objasniť, ktoré úspory sú použiteľné na účely článku 7. Osobitný význam to má z hľadiska úspor energie vyplývajúcich z opatrení zameraných na obnovu budov, ktoré teraz možno nárokovat' v plnej miere.

Výpočet objemu úspor požadovaných v období rokov 2021 až 2030 bude naďalej založený na priemernom ročnom predaji energie koncovým odberateľom za tri roky pred začiatkom daného povinného obdobia. Členské štáty môžu už teraz do svojich povinných schém energetickej efektívnosti začleniť sociálne požiadavky zamerané na domácnosti postihnuté energetickou chudobou. Zmeneným článkom 7 sa toto ustanovenie posilňuje a od členských štátov sa vyžaduje, aby energetickú chudobu zohľadňovali pri tvorbe alternatívnych opatrení. Komisia bude výmenou osvedčených postupov naďalej podporovať dostupnosť opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti pre spotrebiteľov postihnutých energetickou chudobou.

Článok 9 o meraní a článok 10 o vyúčtovaní sa menia tak, aby sa vzťahovali len na plyn, pričom sa dopĺňajú novými, podobnými a zrozumiteľnými ustanoveniami, ktoré sa budú vzťahovať len na vykurovanie, chladenie a teplú úžitkovú vodu z centrálnych zdrojov.

Zavádza sa rozlíšenie medzi koncovými odberateľmi a konečnými spotrebiteľmi, aby sa objasnila uplatniteľnosť pravidiel na bytové domy a viacúčelové budovy, v ktorých sa spotreba energie meria individuálne. Včasná a jasná spätná väzba pre spotrebiteľov o ich skutočnej spotrebe energie im môže pomôcť znížiť účty za energiu, no spätná väzba funguje najlepšie, keď je častá. Zariadenia na meranie tepelnej energie by preto mali časom umožňovať diaľkový odpočet, aby spotrebiteľia mali nákladovo efektívne informácie o spotrebe k dispozícii v krátkych intervaloch, pričom konečným cieľom je mesačná frekvencia. Ďalšou výhodou je, že diaľkovým odpočtom sa rieši problém potreby prítomnosti spotrebiteľov v domácnosti na sprístupnenie meradiel v čase odpočtu. Mení sa aj príloha VII, aby sa zabezpečilo zosúladenie s článkami 9 až 11.

Ustanovenia článku 15 ods. 5 a 8 smernice, ktoré sa týkajú premeny, prenosu a distribúcie energie, sa zrušujú, aby sa nové rovnocenné ustanovenia mohli zahrnúť v legislatívnych návrhoch v rámci iniciatívy koncepcie trhu. V prípade článku 15 ods. 8 sa to urobí tak, aby sa plne zachovali povinnosti uložené členským štátom na základe týchto požiadaviek.

Článok 23 o delegovaných právomociach sa mení tak, že sa vypúšťa súčasná lehota delegovania a nahrádza sa štandardným päťročným obdobím stanoveným v spoločnej dohode Európskeho parlamentu a Rady o delegovaných aktoch.

Článok 24 sa zmení v rámci legislatívneho návrhu o riadení energetickej únie.

Do smernice sa dopĺňa doložka o celkovom preskúmaní, podľa ktorej musí Komisia vyhodnotiť smernicu a predložiť o tom správu Európskemu parlamentu a Rade do 28. februára 2024 a následne raz za päť rokov.

Štandardný faktor primárnej energie (PEF) v prílohe IV sa mení tak, aby zohľadňoval technologický pokrok. Túto zmenu by bolo možné vykonať delegovaným aktom, za vhodnejšie sa však považuje využiť na tieto účely tento legislatívny návrh.

Návrh

**SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2,
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁷,
so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁸,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
keďže:

- (1) Znižovanie dopytu po energii je jedným z piatich rozmerov stratégie energetickej únie, ktorá bola prijatá 25. februára 2015. Zvyšovanie energetickej efektívnosti pomôže životnému prostrediu, zníži emisie skleníkových plynov, zvýši energetickú bezpečnosť zmiernením závislosti od dovozu energie z krajín mimo Únie, zníži náklady na energiu pre domácnosti i firmy, pomôže zmierniť energetickú chudobu a povedie k tvorbe nových pracovných miest a zvýšenej ekonomickej činnosti v celom hospodárstve. Je to v súlade so záväzkom Únie v rámci stratégie energetickej únie a globálneho klimatického programu zriadeného Parížskou dohodou z decembra 2015 stranami Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy.
- (2) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁹ je nástrojom pokroku vo vytváraní energetickej únie, v ktorej by sa energetická efektívnosť mala vnímať ako samostatný zdroj energie. Pri stanovovaní nových pravidiel na strane ponuky a v iných oblastiach politiky treba zohľadniť zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti. Komisia by mala zaistiť, aby energetická efektívnosť a reakcia na strane spotreby mali rovnocenné postavenie ako výrobné kapacity. Energetickú efektívnosť treba zohľadniť pri každom plánovaní alebo finančnom rozhodnutí relevantnom pre energetický systém. K zvýšeniu energetickej účinnosti treba pristúpiť vždy, keď je nákladovo efektívnejšie, než ekvivalentné riešenia na strane dodávok. Malo by to prispieť k

⁷ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁸ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

využitíu početných prínosov energetickej efektívnosti pre európsku spoločnosť – najmä občanov a podniky.

- (3) Európska rada v októbri 2014 stanovila cieľ energetickej efektívnosti do roku 2030 na úrovni 27 %, ktorý sa má do roku 2020 preskúmať „z hľadiska možnosti dosiahnuť na úrovni Únie zlepšenie o 30 %“. Európsky parlament Komisiu v decembri 2015 vyzval, aby posúdila realističnosť cieľa dosiahnuť v rovnakom období zvýšenie energetickej efektívnosti na úrovni 40 %. Je preto vhodné smernicu preskúmať a následne zmeniť v záujme jej prispôsobenia výhľadu do roku 2030.
- (4) Na úrovni členských štátov sa v horizonte roku 2030 záväzné ciele nestanovujú. Mala by sa jasne stanoviť potreba Únie dosiahnuť na úrovni EÚ ciele v oblasti energetickej efektívnosti na roky 2020 a 2030 vyjadrené v primárnej i konečnej spotrebe energie, a to v podobe záväzného cieľa 30 %. Toto objasnenie na úrovni Únie by nemalo obmedzovať členské štáty, ktoré si naďalej môžu stanovovať národné príspevky buď na základe primárnej alebo konečnej spotreby energie, primárnych alebo konečných úspor energie či energetickej náročnosti. Členské štáty by mali pri stanovovaní svojich indikatívnych národných príspevkov k energetickej efektívnosti zohľadniť, že spotreba energie v Únii v roku 2030 nesmie presiahnuť 1 321 Mtoe primárnej energie a 987 Mtoe koncovej energie. Znamená to, že v porovnaní s úrovňami z roku 2005 by sa v Únii mala primárna spotreba energie znížiť o 23 % a konečná spotreba energie o 17 %. Pokrok v dosahovaní cieľa Únie na rok 2030 treba pravidelne vyhodnocovať, čo je zabezpečené v legislatívnom návrhu o riadení energetickej únie.
- (5) Povinnosť členských štátov stanoviť dlhodobé stratégie na mobilizáciu investícií do obnovy vnútroštátneho fondu budov a oznámiť ich Komisii by sa mala vyňať zo smernice 2012/27/EÚ a vložiť do smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ¹⁰, v ktorej zapadá k dlhodobému plánovaniu budov s takmer nulovou potrebou energie a dekarbonizácii budov.
- (6) Vzhľadom na rámec politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030 by sa uplatňovanie povinností energetických úspor malo predĺžiť na obdobie po roku 2020. Predĺženie povinného obdobia na obdobie po roku 2020 by zvýšilo stabilitu pre investorov, a teda podnietilo dlhodobé investície a dlhodobé opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti, ako napríklad obnova budov.
- (7) Od členských štátov sa vyžadujú kumulatívne úspory koncovej spotreby počas celého povinného obdobia rovnocenné „novým“ úsporám na úrovni 1,5 % ročného predaja energie. Túto požiadavku by mohli splniť nové politické opatrenia prijaté počas nového povinného obdobia od 1. januára 2021 do 31. decembra 2030 alebo nové individuálne opatrenia vyplývajúce z politických opatrení prijatých počas predchádzajúceho obdobia alebo pred ním, pri ktorých sa však individuálne opatrenia prinášajúce úspory energie zavedú až v novom období.
- (8) Hoci dlhodobé opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti budú prinášať úspory energie aj po roku 2020, v záujme podpory nového cieľa Únie v tejto oblasti do roku 2030 by mali tieto opatrenia priniesť po roku 2020 nové úspory. Na druhej strane úspory energie dosiahnuté po 31. decembri 2020 nemožno započítať do objemu kumulatívnych úspor vyžadovaného za obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020.

¹⁰

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

- (9) Tieto nové úspory by mali ísť nad rámec bežného chodu vecí, takže úspory, ku ktorým by došlo v každom prípade, nemožno nárokovať. Na výpočet dosahu zavedených opatrení možno zohľadniť iba čisté úspory vyjadrené zmenou spotreby energie, ktorú možno priamo prisúdiť danému opatreniu na zvýšenie energetickej efektívnosti. Na výpočet čistých úspor by mali členské štáty stanoviť základný scenár toho, ako by sa situácia vyvíjala bez predmetnej politiky. Politický zásah by sa potom mal s týmto základným scenárom porovnať. Členské štáty by mali zohľadniť, že v predmetnom časovom rámci môžu byť prijaté aj iné politické zásahy, ktoré môžu mať vplyv na úspory energie, takže nie všetky zmeny pozorované od zavedenia hodnoteného politického zásahu možno pripísať výlučne danému politickému opatreniu. Na splnenie požiadavky kauzality by mali činnosti príslušného povinného, zúčastňujúceho sa alebo povereného subjektu skutočne prispievať k dosahovaniu nárokových úspor.
- (10) Úspory energie vyplývajúce z uplatňovania legislatívy Únie nemožno nárokovať, pokiaľ príslušné opatrenie neprekračuje minimálny rámec požadovaný príslušnou legislatívou Únie – či už stanovením ambicióznejších vnútroštátnych požiadaviek na energetickú efektívnosť, alebo intenzívnejším využívaním daného opatrenia. Keďže obnova budov je kľúčovým faktorom zvyšovania úspor energie z dlhodobého hľadiska, treba ujasniť, že všetky úspory energie dosiahnuté opatreniami na podporu obnovy existujúcich budov možno nárokovať, ak majú oproti vývoju za absencie daných politických opatrení dodatočný charakter a ak členský štát preukáže, že povinný, zúčastňujúci sa alebo poverený subjekt skutočne prispel k dosiahnutiu nárokových úspor vyplývajúcich z daného opatrenia.
- (11) V súlade so stratégiou energetickej únie a zásadami lepšej tvorby práva by sa mal klásť väčší dôraz na pravidlá monitorovania a overovania vrátane požiadavky kontrolovať štatisticky reprezentatívnu vzorku opatrení. Pojem „štatisticky významný podiel a reprezentatívna vzorka“ by sa mal chápať ako požiadavka na vytvorenie podsúboru štatistickej populácie (opatrení na úsporu energie), ktorý bude presne odrážať celú príslušnú populáciu (všetky opatrenia na úsporu energie), čím umožní vyvodenie spoľahlivých záverov, pokiaľ ide o dôveru v úplnosť opatrení.
- (12) Zvýšenie energetickej efektívnosti budov by malo byť prínosom najmä pre spotrebiteľov postihnutých energetickou chudobou. Členské štáty už teraz môžu od povinných subjektov vyžadovať, aby do opatrení na úsporu energie zahrnuli sociálne ciele súvisiace s energetickou chudobou; táto možnosť by sa teraz mala rozšíriť o alternatívne opatrenia a zmeniť na povinnosť, pričom by sa však členským štátom mala ponechať úplná flexibilita v otázkach veľkosti, rozsahu a obsahu takýchto opatrení. V súlade s článkom 9 Zmluvy by mali byť politiky Únie v oblasti energetickej efektívnosti inkluzívne, a teda by mali zabezpečovať dostupnosť opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti aj spotrebiteľom postihnutým energetickou chudobou.
- (13) Energia, ktorá sa na budovách alebo v nich vyrába z obnoviteľných zdrojov, znižuje objem dodávanej energie vyrobenej z fosílnych palív. Znižovanie spotreby energie a využívanie obnoviteľných zdrojov v sektore budov má pre Úniu veľký význam z hľadiska znižovania energetickej závislosti i emisií skleníkových plynov, najmä vzhľadom na ambiciózne ciele v oblasti klímy a energetiky do roku 2030, ako aj na globálny záväzok prijatý v decembri 2015 na parížskej konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (COP21). Členské štáty by preto pri plnení požiadaviek na úspory energie mali mať možnosť zohľadniť určité množstvo energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov na budovách

alebo v nich na vlastnú spotrebu. Na tento účel by sa členským štátom malo povoliť použitie metodík výpočtu stanovených v smernici 2010/31/EÚ.

- (14) V rámci opatrení stanovených v oznámení Komisie o novom prístupe s dôrazom na spotrebiteľov energie v kontexte energetickej únie a stratégie vykurovania a chladenia treba posilniť minimálne práva spotrebiteľov na zrozumiteľné a včasné informácie o ich spotrebe energie. Články 9 až 11 smernice 2012/27/EÚ a jej príloha VII by sa mali zmeniť, aby umožňovali častú a lepšiu spätnú väzbu o spotrebe energie. Zároveň by sa malo objasniť, že práva spojené s vyúčtovaním a informáciami o vyúčtovaní sa vzťahujú na spotrebiteľov tepla, chladu a teplej vody dodávaných z centrálného zdroja, aj keď nemajú s dodávateľom energie priamy individuálny zmluvný vzťah. Na účely týchto ustanovení by teda pojem „konečný používateľ“ mal zahŕňať koncových odberateľov nakupujúcich teplo, chlad alebo teplú vodu na vlastnú spotrebu, ako aj obyvateľov individuálnych jednotiek bytových domov alebo viacúčelových budov, ak sú takéto jednotky zásobované z centrálného zdroja. Pojem „individuálne meranie spotreby“ by sa mal vzťahovať na meranie spotreby v individuálnych jednotkách takýchto budov. Do 1. januára 2020 by mali nové montované meradlá množstva tepla a pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov umožňovať diaľkový odpočet, aby sa zaistilo nákladovo efektívne a časté poskytovanie informácií o spotrebe. Nový článok 9a sa má uplatňovať len na vykurovanie, chladenie a dodávku teplej vody z centrálného zdroja.
- (15) Mali by sa zrušiť určité ustanovenia článku 15 smernice 2012/27/EÚ, ktorý sa týka premeny, prenosu a distribúcie energie. Na základe preskúmania *acquis* v oblasti energetiky sa môže zmeniť štruktúra niektorých povinností členských štátov v rámci jednotlivých aktov spojených s touto oblasťou. Táto reštrukturalizácia by sa nemala dotknúť povinnosti členských štátov dodržať vecné požiadavky smernice 2012/27/EÚ, ktoré môžu byť úplne alebo čiastočne opäť zavedené v iných aktoch.
- (16) Vzhľadom na technologický pokrok a rastúci podiel energie z obnoviteľných zdrojov na výrobe elektriny by sa mal prehodnotiť štandardný koeficient úspor elektriny v kWh, aby odrážal zmeny faktora primárnej energie (primary energy factor – PEF) pre elektrinu. Výpočty PEF pre elektrinu vychádzajú z priemerných ročných hodnôt. Na výrobu elektriny a tepla z jadrovej energie sa uplatňuje účtovná metóda fyzikálneho obsahu energie a na výrobu elektriny a tepla z fosílnych palív a biomasy sa uplatňuje metóda účinnosti technickej premeny. V prípade energie z nepalivových obnoviteľných zdrojov je metóda priamym ekvivalentom vychádzajúcim z prístupu založeného na celkovej primárnej energii. Na výpočet podielu primárnej energie pre elektrinu v KVVET sa používa metóda stanovená v prílohe II k smernici 2012/27/EÚ. Namiesto marginálnej sa používa priemerná pozícia na trhu. V prípade nepalivových obnoviteľných zdrojov energie sa predpokladá účinnosť premeny 100 %, v prípade geotermálnych elektrární to je 10 % a v prípade jadrových elektrární 33 %. Celková účinnosť kogenerácie sa počíta na základe najnovších údajov od Eurostatu. Pokiaľ ide o hranice systému, pre všetky zdroje energie je hodnota PEF 1. Výpočty sú založené na najnovšej verzii referenčného scenára PRIMES. Hodnota PEF je založená na prognóze na rok 2020. Analýza zahŕňa členské štáty EÚ a Nórsko. Súbor údajov pre Nórsko je založený na údajoch ENTSO pre elektrinu.
- (17) S cieľom zabezpečiť, aby sa prílohy k smernici a harmonizované referenčné hodnoty účinnosti uvedené v článku 14 ods. 10 mohli aktualizovať, treba predĺžiť delegované právomoci udelené Komisii.

- (18) Aby bolo možné vyhodnotiť účinnosť smernice 2012/27/EÚ, mala by sa zaviesť požiadavka na celkové preskúmanie smernice a predloženie príslušnej správy Európskemu parlamentu a Rade do 28. februára 2024.
- (19) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom¹¹ sa členské štáty zaviazali v odôvodnených prípadoch pripojiť k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.
- (20) Smernica 2012/27/EÚ by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,
- PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2012/27/EÚ sa mení takto:

1. V článku 1 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Touto smernicou sa stanovuje spoločný rámec opatrení na podporu energetickej efektívnosti v Únii s cieľom zabezpečiť, aby sa do roku 2020 dosiahli 20 % hlavné ciele a do roku 2030 30 % záväzné hlavné ciele Únie v oblasti energetickej efektívnosti, a vytvára podmienky na ďalšie zlepšovanie energetickej efektívnosti po týchto rokoch. Stanovuje pravidlá na odstránenie prekážok na trhu s energiou a prekonanie zlyhaní trhu, ktoré bránia efektívnosti pri dodávke a využívaní energie, a určuje zriadenie indikatívnych národných cieľov energetickej efektívnosti na roky 2020 a 2030.“;

2. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Ciele v oblasti energetickej efektívnosti

1. Každý členský štát stanoví indikatívny národný cieľ energetickej efektívnosti na rok 2020 na základe primárnej alebo konečnej energetickej spotreby, úspor primárnej alebo konečnej energie alebo energetickej náročnosti. Členské štáty tieto ciele oznámia Komisii v súlade s článkom 24 ods. 1 a prílohou XIV časťou 1. Členské štáty pritom vyjadria tieto ciele aj ako absolútnu úroveň primárnej energetickej spotreby a konečnej energetickej spotreby v roku 2020 a vysvetlia, ako a na základe akých údajov ju vypočítali.

Pri stanovení týchto cieľov členské štáty zohľadnia:

- a) že spotreba energie v Únii v roku 2020 nesmie presiahnuť 1 483 Mtoe primárnej energie a 1 086 Mtoe konečnej energie;
- b) opatrenia stanovené v tejto smernici;
- c) opatrenia prijaté na dosiahnutie národných cieľov úspor energie podľa článku 4 ods. 1 smernice 2006/32/ES a

¹¹ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

- d) iné opatrenia na podporu energetickej efektívnosti v členských štátoch a na úrovni Únie.

Členské štáty môžu pri stanovení týchto cieľov zohľadniť aj vnútroštátne okolnosti ovplyvňujúce primárnu energetickú spotrebu, ako napríklad:

- a) zvyšný potenciál nákladovo efektívnych úspor energie;
- b) vývoj a prognózy HDP;
- c) zmeny v dovoze a vývoze energie;
- d) rozvoj všetkých obnoviteľných zdrojov energie, jadrovú energiu, zachytávanie a ukladanie uhlíka a
- e) predchádzajúce opatrenia.

2. Komisia do 30. júna 2014 vyhodnotí dosiahnutý pokrok a to, či je pravdepodobné, že Únia v roku 2020 dosiahne spotrebu energie, ktorá nepresahuje 1 483 Mtoe primárnej energie a 1 086 Mtoe koncovej energie.

3. Komisia pri vyhodnotení uvedenom v odseku 2:

- a) sčíta indikatívne národné ciele energetickej efektívnosti nahlásené členskými štátmi;
- b) posúdi, či súčet týchto cieľov možno považovať za spoľahlivý ukazovateľ toho, či Únia ako celok napreduje podľa očakávaní, pričom zohľadní vyhodnotenie prvej výročnej správy podľa článku 24 ods. 1 a národných akčných plánov energetickej efektívnosti podľa článku 24 ods. 2;
- c) zohľadní doplnkovú analýzu vychádzajúcu z:
 - i) posúdenia pokroku v spotrebe energie a spotrebe energie vo vzťahu k hospodárskej činnosti na úrovni Únie vrátane pokroku v rámci efektívnosti dodávky energie v členských štátoch, ktorých národné indikatívne ciele sa zakladajú na konečnej energetickej spotrebe alebo na úsporách koncovej energie, vrátane pokroku vyplývajúceho z dodržiavania kapitoly III tejto smernice týmito členskými štátmi;
 - ii) výsledkov modelovania budúcich trendov spotreby energie na úrovni Únie.
- d) porovná výsledky podľa písmen a) až c) s hodnotou spotreby energie, ktorá by bola potrebná na to, aby sa v roku 2020 dosiahla spotreba energie, ktorá nepresahuje 1 483 Mtoe primárnej energie a 1 086 Mtoe koncovej energie.

4. Každý členský štát stanoví v oblasti energetickej efektívnosti indikatívne národné príspevky k dosiahnutiu cieľa Únie na rok 2030 uvedeného v článku 1 ods. 1 v súlade s článkami [4] a [6] nariadenia (EÚ) XX/20XX [riadenie energetickej únie]. Členské štáty pri stanovovaní týchto príspevkov zohľadnia, že spotreba energie v Únii v roku 2030 nesmie presiahnuť 1 321 Mtoe primárnej energie a 987 Mtoe koncovej energie. Členské štáty tieto príspevky oznámia Komisii v rámci integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy v súlade s postupom podľa článkov [3] a [7] až [11] nariadenia (EÚ) XX/20XX [riadenie energetickej únie].“;

3. Článok 7 sa nahrádza takto:

„Článok 7
Povinné úspory energie

1. Členské štáty musia dosiahnuť kumulatívne úspory konečnej energie, ktoré zodpovedajú aspoň:

- a) každoročným novým úsporám od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020 vo výške 1,5 % ročného množstva energie predanej koncovým odberateľom, ktoré sa stanovujú ako priemer za posledné tri roky pred 1. januárom 2013;
- b) každoročným novým úsporám od 1. januára 2021 do 31. decembra 2030 vo výške 1,5 % ročného množstva energie predanej koncovým odberateľom, ktoré sa stanovujú ako priemer za posledné tri roky pred 1. januárom 2019.

Členské štáty budú po roku 2030 pokračovať v dosahovaní každoročných nových úspor vo výške 1,5 % v desaťročných obdobiach, pokiaľ Komisia v preskúmaní do roku 2027 a potom každých 10 rokov nedospeje k záveru, že to nie je potrebné na dosiahnutie dlhodobých cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy na rok 2050.

Na účely písmena b) a bez toho, aby boli dotknuté odseky 2 a 3, smú členské štáty započítať len tie úspory energie, ktoré sú výsledkom nových politických opatrení zavedených po 31. decembri 2020 alebo politických opatrení zavedených v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020, pokiaľ možno preukázať, že výsledkom týchto opatrení sú individuálne opatrenia prijaté po 31. decembri 2020, ktoré prinášajú úspory.

Množstvo predanej energie, ktorá sa použila v doprave, možno z týchto výpočtov sčasti alebo úplne vylúčiť.

Členské štáty rozhodnú o tom, akým spôsobom sa vypočítaný objem nových úspor rozloží na jednotlivé obdobia uvedené v písmenách a) a b), pokiaľ sa do konca každého obdobia dosiahli požadované celkové kumulatívne úspory.

2. S výhradou odseku 3 môže každý členský štát:

- a) na výpočet požadovaný v odseku 1 písm. a) použiť hodnotu 1 % v rokoch 2014 a 2015; 1,25 % v rokoch 2016 a 2017; a 1,5 % v rokoch 2018, 2019 a 2020;
- b) z výpočtu vylúčiť celé množstvo alebo časť množstva predanej energie, ktorá sa použila pri priemyselných činnostiach uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES;
- c) povoliť, aby sa úspory energie, ktoré sa dosiahli v odvetviach premeny, distribúcie a prenosu energie vrátane účinnej infraštruktúry centralizovaného zásobovania teplom a chladom vďaka uplatneniu požiadaviek stanovených v článku 14 ods. 4, článku 14 ods. 5 písm. b) a článku 15 ods. 1 až 6 a 9, započítali do objemu úspor energie požadovaného podľa odseku 1;
- d) započítať úspory energie, ktoré sú výsledkom novozavedených individuálnych opatrení realizovaných od 31. decembra 2008, ktoré majú v roku 2020 a po ňom naďalej merateľný a overiteľný vplyv, do objemu úspor energie uvedeného v odseku 1 a

- e) vylúčiť z výpočtu požadovaných úspor energie podľa odseku 1 overiteľný objem energie vyrobenej na budovách alebo v nich na vlastnú spotrebu v dôsledku politických opatrení, ktoré podporujú nové inštalácie technológií energie z obnoviteľných zdrojov.
3. Všetky možnosti zvolené podľa odseku 2 dohromady smú zodpovedať najviac 25 % objemu úspor energie uvedeného v odseku 1. Členské štáty uplatnia a vypočítajú vplyv možností zvolených pre obdobia uvedené v odseku 1 písm. a) a b) oddelene:
- a) na účely výpočtu objemu úspor energie požadovaného na obdobie uvedené v odseku 1 písm. a) môžu členské štáty použiť odsek 2 písm. a), b), c) a d);
- b) na účely výpočtu objemu úspor energie požadovaného na obdobie uvedené v odseku 1 písm. b) môžu členské štáty použiť odsek 2 písm. b), c), d) a e) za predpokladu, že individuálne opatrenia v zmysle písmena d) budú mať naďalej overiteľný a merateľný vplyv aj po 31. decembri 2020.
4. Úspory energie dosiahnuté po 31. decembri 2020 sa nesmú započítavať do objemu kumulatívnych úspor požadovaného na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020.
5. Členské štáty zabezpečia, aby sa úspory vyplývajúce z politických opatrení uvedených v článkoch 7a a 7b a článku 20 ods. 6 vypočítali v súlade s prílohou V.
6. Členské štáty dosiahnu požadovaný objem úspor podľa odseku 1 buď zavedením povinnej schémy energetickej efektívnosti uvedenej v článku 7a, alebo prijatím alternatívnych opatrení uvedených v článku 7b. Členské štáty môžu povinnú schému energetickej efektívnosti kombinovať s alternatívnymi politickými opatreniami.
7. Členské štáty preukážu, že v prípade prekrývania vplyvu politických opatrení alebo individuálnych opatrení nedochádza k zdvojenému započítaniu úspor energie.“;
4. Vkladajú sa tieto články 7a a 7b:

„Článok 7a

Povinné schémy energetickej efektívnosti

1. Ak sa členské štáty rozhodnú splniť svoje povinnosti dosiahnuť objem úspor požadovaný podľa článku 7 ods. 1 prostredníctvom povinnej schémy energetickej efektívnosti, zabezpečia, aby povinné subjekty uvedené v odseku 2 pôsobiace na území jednotlivých členských štátov splnili bez toho, aby bol dotknutý článok 7 ods. 2, požiadavku kumulatívnych úspor konečnej energie stanovenú v článku 7 ods. 1.
2. Členské štáty na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií určia spomedzi distribútorov energie a/alebo maloobchodných energetických spoločností pôsobiacich na ich území povinné subjekty, medzi ktoré môžu zahrnúť distribútorov pohonných hmôt alebo maloobchodných predajcov pohonných hmôt pôsobiacich na ich území. Objem úspor energie potrebný na splnenie povinnosti dosiahnu povinné subjekty u koncových odberateľov, ktorých určil členský štát, nezávisle od výpočtu vykonaného podľa článku 7 ods. 1, alebo ak tak rozhodnú členské štáty, prostredníctvom certifikovaných úspor dosiahnutých inými subjektmi, ako je opísané v odseku 5 písm. b).

3. Členské štáty vyjadria objem úspor energie požadovaný od každého povinného subjektu buď ako konečnú, alebo primárnu energetickú spotrebu. Metóda zvolená na vyjadrenie objemu požadovaných úspor energie sa použije aj na výpočet úspor nárokových povinnými subjektmi. Použijú sa prevodné koeficienty stanovené v prílohe IV.
4. Členské štáty zavedú systém merania, kontroly a overovania, v rámci ktorého sa budú vykonávať zdokumentované audity na štatisticky významnom podiele a reprezentatívnej vzorke opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti zavedených povinnými subjektmi. Toto meranie, kontrola a overovanie sa vykonáva nezávisle od povinných subjektov.
5. V rámci povinných schém energetickej efektívnosti členské štáty:
 - a) do povinných úspor, ktoré ukladajú, zahrnú požiadavky so sociálnym cieľom vrátane požiadavky, aby sa časť opatrení energetickej efektívnosti prednostne realizovala v domácnostiach postihnutých energetickou chudobou a v zariadeniach sociálneho bývania;
 - b) môžu povoliť povinným subjektom, aby do svojich povinných úspor započítali certifikované úspory energie dosiahnuté poskytovateľmi energetických služieb alebo inými tretími stranami vrátane prípadov, keď povinné subjekty podporujú opatrenia prostredníctvom iných štátom schválených organizácií alebo prostredníctvom orgánov verejnej moci, ktoré môžu alebo nemusia zahŕňať formálne partnerstvá a v ktorých sa môžu kombinovať aj iné zdroje financovania. Ak to členské štáty povolia, zabezpečia stanovenie schvaľovacieho postupu, ktorý je jasný, transparentný a otvorený pre všetkých účastníkov trhu a ktorý je zameraný na minimalizáciu nákladov na certifikáciu;
 - c) môžu umožniť povinným subjektom, aby započítali úspory dosiahnuté v danom roku tak, ako keby boli dosiahnuté v niektorom zo štyroch predchádzajúcich či troch nasledujúcich rokov, pokiaľ toto obdobie nepresahuje povinné obdobia stanovené v článku 7 ods. 1.
6. Členské štáty raz ročne uverejnia úspory energie dosiahnuté každým povinným subjektom alebo v každej podkategórii povinného subjektu, ako aj spolu v rámci systému.

Článok 7b

Alternatívne politické opatrenia

1. Ak sa členské štáty rozhodnú splniť svoje povinnosti dosiahnuť objem úspor požadovaný podľa článku 7 ods. 1 alternatívnymi politickými opatreniami, zabezpečia, aby sa úspory energie požadované podľa článku 7 ods. 1 dosiahli u koncových odberateľov.
2. Pri príprave alternatívnych politických opatrení na dosiahnutie úspor energie členské štáty zohľadnia vplyv na domácnosti postihnuté energetickou chudobou.
3. V prípade všetkých opatrení okrem opatrení týkajúcich sa zdanenia členské štáty zavedú systémy merania, kontroly a overovania, v rámci ktorých sa budú vykonávať zdokumentované audity na štatisticky významnom podiele a reprezentatívnej vzorke opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti zavedených zúčastňujúcimi sa alebo poverenými subjektmi. Toto meranie, kontrola a overovanie sa vykonávajú nezávisle od zúčastňujúcich sa a poverených subjektov.“;

5. Článok 9 sa mení takto:

a) Nadpis sa nahrádza takto:

„Meranie v prípade plynu“;

b) V odseku 1 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Členské štáty zabezpečia, aby sa v miere, v akej je to technicky možné, finančne rozumné a primerané vzhľadom na možné úspory energie, poskytl koncovým odberateľom zemného plynu individuálne meradlá za konkurencieschopné ceny, ktoré presne zobrazujú skutočnú spotrebu energie koncových odberateľov a poskytujú informácie o skutočnej dobe využívania.“;

c) Odsek 2 sa mení takto:

i) Úvodná veta sa nahrádza takto:

„Ak a v rozsahu, v akom členské štáty implementujú inteligentné meracie systémy a zavádzajú inteligentné meracie zariadenia pre zemný plyn v súlade so smernicou 2009/73/ES.“;

ii) Vypúšťajú sa písmená c) a d);

d) Vypúšťa sa odsek 3;

6. Vkladá sa tento článok 9a:

„Článok 9a

Meranie, individuálne meranie a rozdelenie nákladov v prípade vykurovania, chladenia a teplej úžitkovej vody

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa koncovým odberateľom centralizovaného zásobovania teplom, centralizovaného zásobovania chladom a teplej úžitkovej vody poskytl meradlá za konkurencieschopné ceny, ktoré presne zobrazujú skutočnú spotrebu energie koncových odberateľov.

Ak sa teplo a chlad alebo teplá voda do budovy dodáva z centrálného zdroja obsluhujúceho niekoľko budov alebo zo siete centralizovaného zásobovania teplom a chladom, musí byť meradlo tepla alebo teplej vody vždy nainštalované v odovzdávacej stanici tepla alebo na odbernom mieste.

2. V bytových domoch a vo viacúčelových budovách s centrálnym zdrojom tepla alebo chladu alebo so zásobovaním zo systémov centralizovaného zásobovania teplom a chladom sa na meranie spotreby tepla alebo chladu, alebo teplej vody jednotlivo pre každú jednotku v budove nainštalujú individuálne meradlá.

Ak použitie individuálnych meradiel nie je technicky možné alebo meranie vykurovania alebo chladenia v každej jednotke v budove nie je nákladovo efektívne, použijú sa individuálne pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré merajú spotrebu tepla na každom vykurovacom telese, pokiaľ dotknutý členský štát nepreukáže, že inštalácia takýchto pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov by nebola nákladovo efektívna. V takých prípadoch sa môžu zvážiť alternatívne nákladovo efektívne spôsoby merania spotreby tepla. Každý členský štát jednoznačne stanoví a zverejní podmienky technickej neuskutočniteľnosti a nákladovej neefektívnosti.

Pri nových budovách druhu uvedeného v prvom pododseku alebo v prípade významnej obnovy takejto budovy v zmysle smernice 2010/31/EÚ sa individuálne meradlá poskytnú vždy.

3. Ak sú bytové domy alebo viacúčelové budovy napojené na centralizované zásobovanie teplom alebo chladom, alebo ak v nich prevládajú vlastné spoločné systémy vykurovania alebo chladenia, členské štáty zavedú transparentné pravidlá pre rozdelenie nákladov na vykurovanie, chladenie a spotrebu teplej vody v týchto budovách s cieľom zabezpečiť transparentnosť a presnosť vyúčtovania individuálnej spotreby vrátane nákladov na:

- a) teplú vodu na domácu potrebu;
- b) teplo vyžarované zo zariadenia budovy a na účely vykurovania spoločných priestorov (ak sú schodiská a chodby vybavené vykurovacími telesami);
- c) účely vykurovania alebo chladenia bytov.

4. Na účely tohto článku musia od 1. januára 2020 inštalované meradlá a pomerové rozdeľovače nákladov umožňovať diaľkový odpočet.

Meradlá a pomerové rozdeľovače nákladov, ktoré už boli nainštalované, ale ktoré neumožňujú diaľkový odpočet, sa vybavujú touto funkciou alebo vymenia za zariadenia s diaľkovým odpočtom do 1. januára 2027 s výnimkou prípadov, keď daný členský štát preukáže, že to nie je nákladovo efektívne.“;

7. Článok 10 sa mení takto:

a) Nadpis sa nahrádza takto:

„Informácie o vyúčtovaní v prípade plynu“;

b) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Ak koncoví odberatelia nemajú inteligentné meracie zariadenia uvedené v smernici 2009/73/ES, členské štáty do 31. decembra 2014 zabezpečia, aby údaje o vyúčtovaní spotreby plynu boli presné a založené na skutočnej spotrebe v súlade s prílohou VII bodom 1.1, ak je to technicky možné a ekonomicky opodstatnené.“;

c) V odseku 2 sa prvý pododsek nahrádza takto: „

„Meracie zariadenia nainštalované v súlade so smernicou 2009/73/ES musia umožniť presné informácie o vyúčtovaní založené na skutočnej spotrebe. Členské štáty zabezpečia, aby mali koncoví odberatelia možnosť jednoduchého prístupu k doplňujúcim informáciám o histórii spotreby, ktoré im umožnia vlastnú kontrolu.“;

8. Vkladá sa tento článok 10a:

„Článok 10a

Informácie o vyúčtovaní a spotrebe tepla, chladu a teplej úžitkovej vody

1. Členské štáty zabezpečia, aby informácie o vyúčtovaní a spotrebe boli presné a založené na skutočnej spotrebe v súlade s bodmi 1 a 2 prílohy VIIa pre všetkých

konečných používateľov, ktorí majú nainštalované meradlá alebo pomerové rozdeľovače nákladov.

Túto povinnosť možno okrem prípadu individuálnej meranej spotreby podľa článku 9a ods. 2 splniť systémom pravidelného individuálneho odčítavania meradla koncovým odberateľom, ktorý hodnoty na meradle oznámi dodávateľovi energie. Vyúčtovanie bude založené na odhade spotreby alebo paušálnej sadzbe len v prípadoch, keď koncový odberateľ nenahlási hodnotu na meradle za dané zúčtovacie obdobie.

2. Členské štáty:

- a) musia vyžadovať, aby sa informácie o vyúčtovaní za energiu a o histórii spotreby konečných používateľov v prípade, že sú dostupné, sprístupnili poskytovateľovi energetických služieb, ktorého určil konečný používateľ;
- b) musia zabezpečiť, aby sa koncovým odberateľom ponúkla možnosť elektronických informácií o vyúčtovaní a elektronických vyúčtovaní a aby na požiadanie dostali jasné a zrozumiteľné vysvetlenie toho, ako bolo ich vyúčtovanie zostavené, a to najmä v prípade, ak vyúčtovania nie sú založené na skutočnej spotrebe;
- c) musia zabezpečiť, aby všetkým konečným používateľom boli v súlade s bodom 3 prílohy VII poskytnuté spolu s vyúčtovaním založeným na skutočnej spotrebe primerané informácie;
- d) môžu stanoviť, aby sa poskytnutie informácií o vyúčtovaní na žiadosť koncového odberateľa nepovažovalo za výzvu na úhradu. Členské štáty v takýchto prípadoch zabezpečia, aby boli k dispozícii pružné spôsoby samotnej úhrady.“

9. Článok 11 sa mení takto:

- a) Nadpis sa nahrádza takto:
„Náklady na prístup k informáciám o meraní a vyúčtovaní spotreby plynu“;
- b) Vypúšťa sa odsek 2;

10. Vkladá sa tento článok 11a:

„Článok 11a

Náklady na prístup k informáciám o meraní a vyúčtovaní tepla a chladu

1. Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia dostávali všetky svoje vyúčtovania a informácie o vyúčtovaní spotreby energie bezplatne a aby koncoví odberatelia mali primeraný a bezplatný prístup k svojim údajom o spotrebe.
2. Bez ohľadu na odsek 1 sa distribúcia nákladov na informácie o vyúčtovaní za individuálnu spotrebu tepla, chladu a teplej vody v bytových domoch podľa článku 9a ods. 2 vykoná na báze neziskovosti. Náklady spojené so zadaním tejto úlohy zahŕňajúcej meranie, rozdelenie a vyúčtovanie skutočnej individuálnej spotreby v uvedených budovách tretej strane, akou je napríklad poskytovateľ služby alebo miestny dodávateľ energie, sa môžu preniesť na konečných používateľov, pokiaľ sú tieto náklady primerané.“;

11. Článok 15 sa mení takto:

- a) Odsek 5 sa mení takto:
- i) Vypúšťa sa prvý a druhý pododsek;
 - ii) tretí pododsek sa nahrádza takto:
„Prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav zabezpečia súlad s požiadavkami stanovenými v prílohe XII.“;
- b) Vypúšťa sa odsek 8;
12. V článku 23 sa odsek 2 nahrádza takto:
„2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 22 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 4. decembra 2017. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.“;
13. V článku 24 sa dopĺňa tento odsek 12:
„12. Komisia vyhodnotí túto smernicu najneskôr k 28. februáru 2024 a následne každých päť rokov, a predloží o tom správu Európskemu parlamentu a Rade. K uvedenej správe v prípade potreby priloží návrhy ďalších opatrení.“;
14. Prílohy sa menia v súlade s prílohou k tejto smernici.

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do **XXXX** [*Vložiť dátum 12 mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti*]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.
- Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.
2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*